

**ДП ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ ГР. СМОЛЯН
ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ „ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО - ТРАКИЯ”**

**ДОКЛАД
НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП „ДЛС-ТРАКИЯ“
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

**I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ
ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.**

Настоящото проучване е извършено в периода 2014-2023 г., във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на ТП "Държавно ловно стопанство - Тракия".

Общата площ на териториите управлявани от ТП „ДЛС-Тракия” е 27 100,5 ха държавни горски територии.

Площта на разсадник "Манастира" в размер на 1,3 ха (по ГСП), е изключена от територията на сертифицираните ГТ на ТП "ДЛС-Тракия". Поради прекратено разсадниково производство е издадена Заповед № РД05-323-28.10.2021 г. на РДГ-Пловдив за отписване на горски разсадник „Манастира” от регистъра на горските разсадници (по чл. 5, ал.2 от *Наредба №4 от 15 февруари 2012 г. за условията и реда за регистрация на горски разсадници, както и за производство на фиданки в горските разсадници – държавна собственост*) на територията на РДГ-Пловдив.

Стопанството няма единен Горскостопански план и се работи по: ГСП-2021 г., „Тракия“ (бивши ДЛС „Чекерица” и част ДГС „Първомай”); ГСП-2019 г. „Тракия“ (бивши ДГС "Кричим" и ЛСУ „Тъмраш”).

Територията на стопанството в сегашния си вид обхваща южните части на Сърнена Средна гора, част от Горнотракийската низина, северните склонове на Централните Родопи – Родопския дял „Чернатица”, част от Западните Родопи.

Районът попада в Европейско-континентална климатична област, преходно-континентална климатична подобласт. Съобразно надморската височина попада в следните климатични райони: Климатичен район на Източна Средна България, Севернородопски нископланински климатичен район, Планински климатичен район.

Седалището на ловното стопанство се намира в Пловдивското поле - североизточно от долното течение на река Стряма, на 15 км от гр. Пловдив. Обособени са четири отделни ловни участъка (Чекерица и Виница-Градина, обхващащи части от поречието на река Марица и река Стряма, Тъмраш и Петвар-Михалково разположени в централната част на Родопска планина), с 32 500 ха. обща ловна площ. Различието в надморската височина (от 100 м в ловен участък „Градина” до 2000 м в ловен участък „Тъмраш”) определя голямото видово разнообразие. Спокойствието и девствената природа пазят естествените местообитания на кафявата мечка, благородния елен, дивата свиня, глухарата, дивата коза и сърната. Богатството на дивата фауна е представено също от яребица, фазан, заек, елен лопатар, муфлон, както и всички прелетни ловни видове. Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климатът обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ТП "ДЛС-Тракия” са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

През периода на проучванията са проведени консултации с представители на местните власти и сдружения за определяне на значимите за местните общности горски територии и съгласуване на режимите за стопанисване. По време на срещите те са информирани за проучването и за основните принципи на горите с висока консервационна стойност и е потърсено тяхното мнение относно възможностите за прилагане.

През 2023 година няма съществени промени в собствеността, начина на ползването или функционалните категории на горите. Издадена е Заповед № РД 49-145/28.03.2023 г. на МЗХ. За изменение на Заповед № РД 49-545/30.11.2022 г. на МЗХ, с които съгласно чл. 81, ал. 1, във връзка с ал.2, т.1 и чл.82, ал. 1 и 2 от Закона за горите, се променят от земеделски в горски територии площи,

намиращи се в териториалния обхват на стопанството. Предстои изготвяне на отчет 1 ГФ, в който ще намерят отражение описаните промени.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДЛС (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА, ДР.)

Извършените горскостопански дейности на територията на ТП "ДЛС- Тракия" през изтеклата 2023 година са в следните основни направления: лесокултурни дейности, дърводобив, добив на недървесни горски продукти, поддръжка и ремонт на горски пътища.

II.1. ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ **ЗАЛЕСЯВАНЕ И ЗАЩИТА СРЕЩУ ЕРОЗИЯ И ПОРОИ**

Извършените лесокултурни дейности са както следва:

- Почистване на площи за залесяване - почистване на площи и сечища от храсти, издънки, тръни, къпини и др. на площ 8 дка в подотдели 89-б, 90-м, земл.с. Свежен. Мероприятието е извършено е с техника и служители на стопанството.;

- Подготовка на почвата на площ 38,0 дка, в т.ч. механизирана пълна 30 дка със следните операции: Изкореняване на пъни според диаметъра, избутване на пъните до 50 м. с багер; подравняване на площта след изкореняване;

- Залесяване на култури – 58 дка, в това число залесяване в подотдели 217-б,г на площ от 20 дка, подотдели 89-б, 90-м – общо 8 дка залесяване, чрез засяване на буков жълъд, и залесяване на тополова култура в подотдел 194-2 на площ от 30 дка.

- Попълване на горски култури на площ от 3,6 дка в подотдел 185-п, със следните операции: временно съхранение на семенни фиданки с открита коренова система; отваряне на дупки с моторен свредел; садене на фиданки в дупки (диам.10-12 см.);

- Отглеждане на горски култури (1, 2, 3 годишни и при схема 3*2*2) на площ 192,4 дка (2x5 дка – 185-п; 3x20 дка- 217б,г; 3x 40,8 дка – 185а,188з), със следните операции: ръчно плевене и разрохкване на почвата в пояси и тераси с широчина 40-70 см.; окопаване на горски култури в площадки 30/30 см.; намазване на стъблата на тополови фиданки срещу пригор; листно подхранване с гръбна пръскачка (вкл. направа на разтвора) на тригодишни тополови култури включително растителнозащитен препарат срещу: тополов цигарджия и тополов листояд; ръчно окопаване на тополови фиданки с мотика с диаметър 1 м. и дълбочина 20-30 см.; подхранване с минерални торове; поливане на тополовите фиданки тригодишни култури – трикратно; дисковане междуредията на тополовите фиданки с дискова брана. Изпълнението на отгледните дейности е от служители и фирма изпълнител.

- Ограждане на култури -

През предходните две години са установявани случаи на незаконна паша в младите горски култури, за което са съставяни констативни протоколи и актове. Провеждани са срещи и разговори със собственик на пашуващи животни, както и с председателя на животновъдната камара за обл. Пловдив. Въпреки това не е постигнат необходимия ограничителен ефект. Това е причината да бъде организирано и изпълнено от служители на стопанството ограждане на горска култура в отдел 185. С превантивна цел е извършено ограждане на новосъздадените горски култури в подотдели 217-б, г. Общата дължина на оградените горски култури е 1 250 л.м., в т.ч. при отдел 185 – 525 л.м. и подотдели 217-б,г – 725 л.м. Дейността е извършена от служители на стопанството.

СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ

Извършените лесокултурни дейности са както следва:

- Подпомагане на естественото възобновяване – През последното тримесечие на 2023 г. беше предвидено извършване на подпомагане на естественото възобновяване, на площ от 3 дка, чрез разрохкване на почвата. В този случай непосредствено преди първото семеносене се прави повърхностно разрохкване, за да се улесни поникването на семената и да се ускори появата на подраст. Тази дейност не беше извършена, тъй като липсваше семеносене от дъб в района и предвидения за подпомагане подотдел. Изпълнението на дейността нямаше да доведе до положителен ефект за подобряване на възобновяването, поради липса на дъбов жълъд.

- Маркирани са 53 834 куб.м. стояща маса, изпълнението е 100,10% в натурално изражение.

ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Защита от болести и вредители и др. повреди

- Изпълнена е наземна химична борба в тополови култури на площ от 81,6 дка (2x40,8 дка) дка, дейност комбинирана с листното подхранване от отгледните дейности.

Защита от пожари

- Извършено е поддържане на са нови минерализовани ивици в размер на 200 л.м., изпълнени със собствена техника и служители.

- Лесокултурни прегради –за извършени текущи ремонти на горски пътища - 78 км.

- Бариерни прегради –м.

- Не е било необходимо отчитане на средства за ГСМ при участие на служители в потушаването на възникнали пожари. Възникналите и потушени пожари за 2023 г. са 2 бр. Единият пожар е с площ 1 дка, възникнал в землището на гр. Кричим. Вторият пожар е със значителна площ – 120 дка, на територията на с. Бабек, общ. Брезово, обл. Пловдив. При потушаването на двата пожара взеха активно участие служители на стопанството. Големият пожар, възникнал в нелесопригодна и труднодостъпна площ бързо е овладян и потушен, без използване на значителен човешки труд, поради бързото включване на хеликоптер, финансиран със средства на община Брезово. Бързото включване на въздушна техника при потушаване на пожара в средата на месец август, при температура на въздуха надвишаваща 30 градуса и след едномесечен безвалежен период, с много високи дневни температури над 40 градуса, доведе до това пострадалите от пожара площи да са с неголеми площи.

- Закупени са две съвременни гръбни пръскачки, тип раница, за дооборудване на противопожарните депа на стопанството.

ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

- Изразходени са средства за внесени такси по сключен договор за GPS системи за три леки автомобилас висока проходимост, със специален режим на ползване.

ОДИТИРАНЕ В ПРОЦЕСА НА ГОРСКА СЕРТИФИКАЦИЯ

Направен е годишенодит от страна на фирмата осъществяваща одит по сертификацията.

II.2. ДЪРВОДОБИВ

Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2023 до 31.12.2023 година е както следва:

ОБЩО ДЪРВОДОБИВ –26 467м³, в това число: Добити от местно население на корен– 398 м³; Промислен дърводобив-продажба на корен–18 159 м³, Добив на дървесина чрез възлагане – 7 846 м³; Продажба на дървесина по ценоразпис от временен склад на физически лица – 1 196 м³; Продажба на дървесина от временен склад след проведени търгове-юридически лица – 6 017 м³; Реализация на дървесина по чл. 193 от ЗГ – 621 м³; Дървесина за нуждите на ДЛС – 77 м³; Общо реализирана дървесина към 31.12.2023 г. – 26 467 м³. Изпълнението е на 74,39% спрямо заложените разчет за годината. Усвоена площ от санитарни и принудителни сечи 44,41 ха, в т.ч. санитарни – 36,41 ха. Усвоена площ от принудителни сечи –8,0 ха.

ОБЩО РЕАЛИЗИРАНА ДЪРВЕСИНА –442 м³.

Извършените лесокултурни и дърводобивни дейности са изпълнени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, със собствената техника, собствени работници и служители на стопанството.

Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба Закона за горите и подзаконовите нормативни актове.

Попълват се „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи на околната среда и социално въздействие дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив“ от служителите при ТП "ДЛС - Тракия" преди маркиране на насажденията и преди започване на предвидените за провеждане горско - стопански дейности. Формулярите се попълват и окомплектоват към досието на насаждението. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС. Предоставят се при поискване от заинтересованите страни.

При всяка подготовка на технологичен план се отразяват съответните видове и консервационни стойности в карнет-опис на съответния подотдел. На базата на проведените мониторингови наблюдения се разписват и специфични предписания за изпълнение на горско - стопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности. На терен от служителите на ТП "ДЛС - Тракия" се следи за правилното прилагане на поставените за спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, видовете и местообитанията.

II.3. СТРОИТЕЛСТВО, ПОДДРЪЖКА И РЕМОНТ НА ГОРСКИ ПЪТИЩА

През 2023 година е извършен текущ ремонт на съществуващи горски пътища – 78 км, подсигурен е достъп до обектите за добив на дървесина, с извършване на ремонтни дейности по горските пътища с дължина 42 км, като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански

дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп /614 бр./ на превозните средства с указания за преустановяване на движение при лоши метеорологични условия.

Извършеният основен ремонт на ГАП „Местност „Момин мост – ТъмрашРазвалините“ с дължина 11 848 м., намиращ се на територията на община Родопи, започнат през 2021 и продължил 2022 г. е завършен през 2023 г., с издаване на Удостоверение № 183/29.05.2023 г. за въвеждане в експлоатация на строежа, издадено от главния архитект на община Родопи. Класифицира се като траен горски автомобилен път трета степен – планински, съгласно чл.18, ал.1, т.1, ал.2, т.3 от Наредба № 5 за строителство в горските територии без промяна на предназначението им. Предстои въвеждане в експлоатация на рехабилитирания път. Общата проектната дължина на пътя е 12 204 м. Предстои през следващата година да бъдат извършени СМР на останалата част от трасето (етап 2) с дължина 356 м.

Разходи за текущ ремонт на горски пътища - Разчет на стойност 144 432 лв., представляваща разходи за гориво на собствената техника-багери и камион, разход за заплатата на багеристите, разходи за амортизации на багерите и камиона, разход за заплащане на работник-поддръжка горски пътища. Отчет на стойност 128 095 лв. Изпълнение на стойност – 88.7%.

През годината са извършени дейности за осъществяване на достъп до обекти за добив, ремонт/изграждане на извозни пътища и текущи ремонти по горските пътища.

За добиваи реализация на дървесина през 2023 година са сключени 44 бр. договори. Действащите договори през 2023 г. по начини на отдаване са както следва:

- редовни обекти предоставени на корен 10 бр, преходни на корен - 24 бр.,
- редовни обекти с възложен дърводобив до ВС - 11 бр, преходни за добив - 3 бр.,
- редовни обекти за продажба на прогнозни количества дървесина от ВС - 12 бр, преходни за продажба на прогнозни количества дървесина - 2 бр.,
- редовни обекти за извършване на комплекс от дейности – добив на дървесина до ВС и продажба на дървесина на корен – 2 бр.
- редовни обекти за продажба на действително добити количества от ВС – 9 бр.

II.4.ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от горски територии държавна собственост, стопанисвани от ТП "ДЛС - Тракия":

- Дървесина – 26 467 м³ от различни видове гориикатегории: трупи за бичене от едра, трупи за бичене от средна, целулоза от средна и дребна, ОЗМ и дърва за огрев, като превес има добива сортименти от категория дърва.

- Добитите недървесни горски продукти през 2023 година са:
  - за диворастящи гъби (*челядинка, манатарка, дипленка, тръбенка, пачи крак, саждивка, смръчкула, масловка, булка, рижика*), ароматни и лечебни растения (извън списъка на лечебните растения по ЗЛР) са издадени 7 броя позволителни. На фирмите и на физическите лица, на които са издадени същите, са изпратени писма за обратна информация за събраните количества такива. Към този момент е получена информация за добити количества лечебни растения и гъби, както следва: пачи крак – 20 042 кг; манатарка – 50 056 кг; смръчкула - 10 кг., рижийка – 20 010 кг., челядинка – 10 кг., гъба булка – 20 кг., тръбенка – 10 010 кг., съждива гъба - 10 000 кг., масловка – 20 000, припънка – 20 000 кг., част от които представляват количества за лично ползване. Посочените количества събрани гъби не са изцяло събирани от държавни горски територии. Фирмите, преработващи гъби посочват информация за изкупени и преработени гъби, без да конкретизират от какви територии са събирани. Издадено е позволително за събиране на върбови клонки на едно физическо лице.

- паша в ДГТ – едър рогат добитък – 120 бр.; коне – 45 бр.; дребен (овце) – 980 бр.

През годината са докладвани от служители случаи на навлизане на пашуващи животни в младите горски култури, които е забранена пашата със заповед на кмета на община Брезово. Водени са разговори със собствениците на пашуващите животни за недопускане на подобни навлизания в площи със създадени млади горски култури. С предпазваща цел през годината се изградиха от служители две огради в отдели 185, 188, земл. с. Зелениково, общ. Брезово и отдел 217, земл. с. Белозем, общ. Раковски.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ (РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на територията на ТП „ДЛС-Тракия” са установени:

Подадените през 2023 г. сигнални листове, резултат от проведени наблюдения до периода на изготвяне на приложение № 2 по наредба № 9 за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди, за необходимите лесозащитни мероприятия за 2024 г. (10 ноември 2023 г.), са 87бр., в т.ч. за гори ДГТ – 33 бр., а за частни горски територии 3 бр. Сигналните листове по вредители, болести и повреди са разпределени както следва:

Вид на вредителя болестта или повредата	Собственост	Брой сигнални листове подадени и отразени през 2023 г. в system.iag.bg	площ, дка	% от площта
Борова процессионка	ДГТ	26	1550	27%
Ветровал (шир)	ДГТ	3	108	2%
Ветролом (игл)	ДГТ	2	158	3%
Ветролом (шир)	ДГТ	1	1	0%
Ветролом и ветровал (шир)	ДГТ	7	1084	19%
Ветролом и ветровал (шир)	Частна собств.	1	2	0%
Върхов корояд	ДГТ	4	5.3	0%
Корояди	ДГТ	12	17.2	0%
Листни въшки	ДГТ	2	41	1%
Снеголом и Снеговал (игл)	Частна собств.	2	8.1	0%
Съхнене на белия бор	ДГТ	3	347	6%
Съхнене на бора	ДГТ	3	179	3%
Съхнене на дъба	ДГТ	4	1015	18%
Съхнене на елата	ДГТ	1	100	2%
Съхнене на леторасли и клонки на бора	ДГТ	10	920	16%
Съхнене на черния бор	ДГТ	2	124	2%
Съхнене от суша (шир)	ДГТ	3	25	0%
Трахеомикоза	ДГТ	1	59	1%
Общо:		87 бр.	5 743.60	100%
в т.ч. иглолистни гори		65	3408.6	59%
в т.ч. широколистни гори		22	2335	41%

След 10.11.2023 г. до края на 2023 г. са подадени 3 бр. сигнални листове за борова процессионка на площ от 46 дка и два – за новооткрито присъствие на обикновена борова листна оса в иглолистни култури на площ 18 дка.

Лесопатологични обследвания са направени своевременно, за което са попълнени необходимите формуляри, отразени в системата. Необходимо е да се отбележи, че съдейки по подадените сигнални листове, популацията на боровата процессионка се увеличава, но не е установено силно нападение в масивите, в които вредителя присъства обичайно. В края на 2023 г. в иглолистните култури от бял бор и черен бор, намиращи се извън ареала на естественото си разпространение, масиви разположени в Средногорието се наблюдава хлороза – изсветляване на иглиците по черния и белия бор. Начална фаза на очертаващ се динамичен процес на обезлистване и съхнене по бора. Вероятната причина е фитопатоген, намиращ се в „подходяща среда” за подем, за който обект за нападение са отслабнали дървета и гори, следствие на екстремуми на екологичните растежни фактори - недостиг на влата и атмосферни валежи. Процесът се следи от лесовъдите и се сигнализира своевременно. При

задълбочаване, вероятно ще доведе до вторична сукцесия и предприемане на марки за подпомагане на широколистната местна растителност.

V. ИЗПОЛЗВАНИ ХИМИЧНИ И БИОЛОГИЧНИ ПРЕПАРАТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА.

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние горите на територията на ТП „ДЛС-Тракия” е използван препарат за растителна защита Моспилан 20 СП. Преди изведената наземна химична борба от стопанството са съставени и одобрени от ЛЗС-Пловдив технологични планове за борбата с насекомни вредители по тополите. Извършено е предварителното оповестяване на насерението и институциите – община, кметство, ОДБХ, съгласно нормативната уредба. Направен е необходимия предварителен анализ. Попълнени са необходимите формуляри, изисквази горската сертификация. Взети са предвид необходимите предпазни и предупредителни мерки, за да бъде извършено безопасно изпълнено, за населението, и природните местообитания, третиране на нападнатите от насекомни вредители тополови култури.

VI. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности (изведени сечи) през 2023 година е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната средасъседни имоти и инфраструктура на територията на ТП "ДЛС-Тракия". От изготвени и представени оценки на въздействието на може да се направят следните по общи констатации относно:

Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.

Повреди по оставащия дървостой не са констатирани повреди над допустимите /над 2% по брой от оставащите на корен дървета/.

Създаване на условия за активиране на почвена ерозия – тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани.

Оставяне на мъртва дървесина: внасажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина стояща и лежача.

Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие при установяване се описва в Приложение № 3 и се записва текст за неразделната му част от технологичния план и карнет-описа на насажденията и се описват мерките за тяхното опазване.

Водни ресурси на територията и/или в близост до насажденията при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет - опис и технологичния план на насаждението.

Въздействие върху съседни насаждения не са констатирани негативни такива от насажденията с проведена оценка на въздействие.

Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура – констатира се неблагоприятни въздействия върху съществуващата горска пътна инфраструктура при движение на превозни средства за извоз на дървесина и нарушаване на ограничителните условия за достъп до горските територии при неблагоприятни метеорологични фактори.

От направените констатации са набелязани следните основни действия и мерки за намаляване на отрицателното въздействие: увеличаване контрола при движение на превозните средства по горските автомобилни пътища проверка на разрешителните за достъп в ГТ и спазване на ограниченията за движение на товарните превозни средства на всички ползватели.

VII. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Мониторинг на ВКС 1.1

1.1.1. Защитени местности

На територията на ТП "ДЛС-Тракия" има обявени 8 (осем) защитени територии, които отговарят на т.1 от ВКС 1.1. Седем (7) от тези територии са обявени като защитени местности (ЗМ) по смисъла на Закона за защитените територии. В границите на стопанството попада и поддържан резерват "Изгорялото гюне", който се управлява от Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) Пловдив.

- Природна забележителност „Чирпан Бунар“ без площ в ДГТ;
- Защитена местност“Сечената кория” с площ в ДГТ - 11,35 ха;

- Защитена местност "Тракийски равнец" с площ в ДГТ - 2,90 ха;
- Защитена местност "Козница" с площ в ДГТ - 650,20 ха;
- Защитена местност "Перестица" с площ в ДГТ - 6,10 ха;
- Защитена местност "Находище на блатно кокиче" с площ в ДГТ - 228,80 ха;
- Защитена местност "Голица" с площ в ДГТ - 56,10 ха.

Извършен е мониторинг на всички защитени местности, намиращи се на територията на стопанството. Не е констатирана незаконна сеч. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични фактори.

1.1.2. Защитени зони за опазване на местообитанията и Защитени зони за опазване на птиците

Идентифицирани защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие на територията на стопанството са 9 (девет) зони за опазване на местообитанията и 3 (три) зони за опазване на местообитанията на птиците.

Защитени зони за опазване на местообитанията:

- Защитена зона "Река Омуровска" - BG 0000443 с площ 532.31 ха
- Защитена зона „Трилистник” - BG 0000289 с площ 616.95 ха
- Защитена зона „Гора Шишманци” - BG 0000291 с площ 373.99 ха
- Защитена зона „Река Стряма” - BG0000429 с площ 4078.38 ха
- Защитена зона “Река Марица” - BG0000578 с площ 14693.1 ха
- Защитена зона “Родопи - Западни” - BG0001030 с площ 4 402,9 ха
- Защитена зона „Река Въча – Тракия” - BG0000424 с площ 9,0 ха
- Защитена зона „Брестовица” - BG0001033 с площ 190,8 ха
- Защитена зона „Градинска гора” - BG0000255 с площ 269,9 ха

Защитени зони за опазване на дивите птици:

- Защитена зона "Персенк" - BG0002105 с площ 383,9 ха
- Защитена зона „Бесапарски ридове” - BG 0002057 с площ 6,4 ха
- Защитена зона "Марица Първомай" - BG0002081 с площ 1165.5 ха

Извършен е мониторинг на всички защитени зони, намиращи се на територията на стопанството. Не е констатирана незаконна сеч. Наблюдават се повреди от биотични и абиотични фактори.

Във всички ЗМ и ЗЗ не са констатирани заплахи, като: намаляване на площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и на техните популации в резултат на човешка намеса, нарушаване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видовете, нарушаване на миграционни пътища на дивите животни, повишаване на риска от пожари, влошаване на благоприятното природозащитно състояние и др.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1. през изминалите години се правят наблюдения и резултатите се записват в Приложение № 1.

Разработени са и формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2, и 1.3 за редки, застрашени и ендемични животински видове; формуляр за мониторинг на биологичното разнообразие и ВКС 1.2 на застрашени, изчезващи и ендемични растения, както и формуляр за мониторинг на ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП "ДЛС - Тракия". Тези формуляри са приложими и през 2023 година и беше извършен мониторинг на биологичното разнообразие на редките застрашени и ендемични растителни и животински видове на територията на ТП "ДЛС - Тракия".

Приложение № 1.2

Приложение №7. ЖИВОТНИ

Извършен е мониторинг на всички животински видове включени в Приложение 1 Б към Националното ръководство, установени на територията на ТП "ДЛС - Тракия", а именно:

- Видра
- Кафява мечка
- Черен щъркел
- Глухар
- Гълъб хралупар
- Южен белогръб кълвач
- Червеногуша мухоловка

- Черен кълвач
- Сив кълвач
- Голям ястреб
- Малък ястреб
- Осояд
- Лещарка

При извършване на мониторинга не са констатирани заплахи, като: загуба, фрагментация и промяна на структурата на местообитанията или влошаване на качеството им; замърсяване на територията; антропогенен натиск; замърсяване на влажните зони и урбанизация на обитаваните територии; унищожаване на токовищата, липса на достатъчно хранителна база, интензивни горскостопански мероприятия по време на размножителния период и нерегламентиран отстрел; намаляване площта на старите гори с подходящи хралупати дървета; безпокойство през размножителния период; пестициди използвани в селското стопанство; изсичането на стари широколистни и смесени гори; преследване от хора, изземване на яйца и малки с цел търговия.

Приложение № 8. РАСТЕНИЯ

Извършен е мониторинг на всички растителни видове включени в Приложение 1 А към Националното ръководство, установени на територията на ТП "ДЛС - Тракия", а именно:

- Родопска горска майка
- Тракийски равнец
- Бодливолистен джел
- Родопско еньовче

При извършване на мониторинга не са констатирани заплахи, като: загуба или влошаване на качеството на местообитанията; замърсяване на територията; и други доказателства за антропогенен натиск.

Приложение № 1.3

Извършен е мониторинг на критични места за размножаване на животински видове със значимо постоянно или временно съсредоточаване, или е убежище от критична важност, съгласно изискванията на *Приложение 2* към Националното ръководство, установени на територията на ТП "ДЛС - Тракия", а именно:

- Сватбовища на елени
- Токовища на глухар

При извършване на мониторинга не са констатирани заплахи, като: фрагментация и промяна на структурата на местообитанията, антропогенен натиск, унищожаване на сватбовищата, липса на достатъчно хранителна база, интензивни горскостопански мероприятия по време на размножителния период и нерегламентиран отстрел; загуба или влошаване на качеството на местообитанията; замърсяване на територията; други доказателства за извършена антропогенна дейност.

Мониторинг на ВКС 2. Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт.

Извършен е мониторинг на всички култури и насаждения с констатирано фрагментиране на територията, независимо от % или големината на същото. Причините са предимно: повреди от абиотични фактори (снеговал, снеголом, ветровал, ветролом), но най-вече повреди от биотични фактори (корояди и гъбни заболявания). Съответно са проведени и съобразените с нормативната уредба необходими сечи - предимно санитарни и принудителни с различна интензивност.

Санитарните сечи с различна интензивност са проведени на площ 36,4 ха, в т.ч. с интензивност 100%. Усвоени са предимно повредените иглолистни дървесни видове, като в засегнатите площи има наличие на издънкови видове на различна възраст, а и на не малко места наличие на естествено възобновяване от самосев от бял и черен бор, ела и смърч.

Принудителни сечи с различна интензивност са проведени на площ от 8,0 ха. Усвоени са предимно повредените широколистни дървесни видове, като в засегнатите площи има наличие на издънкови видове на различна възраст, а и на не малко места наличие на естествено възобновяване от видове със семенен произход.

Технически сечи с различна интензивност са проведени на площ от 16,42 ха. Сечите са водени с цел просветяване на горски пътища, извозни пътища за усвояване на дървесина от маркирани насаждения, с предвидени мероприятия по ГСП, почистване на ловни просеки за ефективно стопанисване на дивеча, съгласно Ловностопанските проекти на стопанството. Освободените площи

няма да окажат съществено негативно влияние на ландшафта. Просветяването на горските пътища е признак за добро стопанисване и поддръжка на постоянните горски пътища, целящо нормалното придвижване през горскопътната мрежа и оптимална експлоатация. Технически сечи са изведени за създаване на дивечови ниви и ловни просеки, с цел подобряване на хранителната, фуражната база и коректно стопанисване на дивеча в ловностопанските райони.

Голи сечи с интензивност 100% са проведени на площ от 6,37ха. Сечите са водени в нискостъблени вид гори в акациевия клас и реално откритите площи ще се възобновят в кратък период.

Не са констатирани заплахи, като намаляване на лесистостта и площта в резултат на човешка намеса на значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещани се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие или нарушаване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видовете.

Мониторинг на ВКС 3. Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива.

Извършен е мониторинг на следните 23 местообитания, като за включените в тях подотдели е изготвено Приложение № 6 с отразени резултати.

Местообитание 91СА (G3.4C) - Бял борови гори.

Местообитание 9530 (G3.56(1)) - Чер борови гори.

Местообитание 9410 (G3.1E) - Смърчови гори.

Местообитание 91ВА (G3.16) - Елови гори.

Местообитание Смесени иглолистни и иглолистно-широколистни гори (G4.6).

Местообитание 9130 (G1.6922) - Букови гори.

Местообитание 9110 (G1.6921) - Букови гори.

Местообитание 9150 (G1.661) - Букови гори.

Местообитание (G1.69) - Термофилни букови гори.

Местообитание 9170 (G1.A1C3) - Гори от зимен дъб.

Местообитание 91M0 (G1.763; G1.768; G1.761; G1.7A1) - Дъбови гори с участието на зимен дъб, благуи, цер.

Местообитание 91I0 (G1.7A1) - Церови гори.

Местообитание 91AA (G1.7371) - Гори от космат дъб.

Местообитание 91FO (G1.2232) - Лонгозни гори.

Местообитание 92AO (G1.3155) - Крайречни гори.

Местообитание 91G0 (G1.A322) - Габъррови гори.

Местообитание 91ZO (G1.7C41) - Липови гори.

Местообитание 9180 (G1.A4) - Смесени широколистни гори.

Местообитание G1.9135 - Брезови гори.

Местообитание G1.923 - Трепетликови гори.

Местообитание (G1.7C1) - Гори от воден габър.

Местообитание (G1.7C22) - Келяв-габъррови гори.

Гори във фаза на старост (Oldgrowthforests).

Извършен е мониторинг в ГФС на площ 1362,90 ха., или 100% от площта на тези гори, включващи 124 подотдела. Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията на ТП "ДЛС-Тракия" и извършения мониторинг до момента показва, че горите в обособеното ВКС по местообитания са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях. Извършен е мониторинг на 20% от общата площ на стопанството.

Със Заповед № 67 от 04.02.2021 г. е извършена актуализация на списъка на горите във фаза на старост, като в доклада за ГВКС са добавени още два подотдела. Същото е извършено във връзка с приетия нов ГСП на ТП „ДЛС-Тракия“ (част бивши ТП ДГС „Кричим“ и ЛСУ „Гъмраш“). Същата е обявена по съответния ред и не е обжалвана от страна на заинтересованите страни.

Не са констатирани заплахи, като намаляване на процента на лесистост; намаляване на процента на ГФС; изчистване на насажденията от мъртва и биотопна дървесина, в т.ч. дървета с хралупи, единични и групи със стари дървета; изкуствено залесяване на естествени открити пространства и антропогенна фрагментираност на територията.

Мониторинг на ВКС 4. Екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение.

ВКС 4.1. Гори представляващи единствени източници на питейна вода.

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Не са констатирани заплахи, като намаляване на пълнотата на насажденията под 0,5; складиране надървесина непосредствено във водните течения; извършване на подвоз и извоз на дървесина, когато почвата е мокра и/или преовлажнена.

ВКС 4.2. Гори от решаващо значение за водосбора.

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Не са констатирани заплахи, като замърсяване с битови отпадъци или извършване на подвоз и извоз на дървесина, когато почвата е мокра и/или преовлажнена.

ВКС 4.3. Гори с решаващо противоерозионно значение.

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Не са констатирани заплахи, като намаляване на пълнотата на насажденията под 0,5; складиране на дървесина непосредствено във водните течения; извършване на подвоз и извоз на дървесина, когато почвата е мокра и/или преовлажнена.

ВКС 4.4. Гори с пожарозащитни функции.

Извършен е мониторинг на всички подотдели с изведени сечи. Не са констатирани заплахи, като изсичането на широколистни гори в иглолистни.

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" има регистрирани 2 бр. пожари с обща площ 121 дка, в това число в ДГТ.

ВКС 4.5. Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството.

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" няма извършвани дейности в определените гори. Също така не са констатирани нерегламентирани дейности в тези гори. Не са констатирани заплахи, като намаляване площите на крайречните гори.

Мониторинг на ВКС 5. Основни потребности на населението.

Извършен е мониторинг на всички подотдели, предоставени на представителите на местните общности, с цел задоволяване на основните им потребности от:

- самостоятелен добив на дърва за огрев (предоставяне на сечища) - добити 398 пл.куб.м.;
- паша на селскостопански животни- едър рогат добитък – 120 бр.; коне – 45 бр.; дребен (овце) – 980 бр.;
- издаване на позволителни за събиране на диворастващи гъбии ароматни растения - 7 бр., в т.ч. юридически лица 3 бр., физически лица – 4 бр. Издадено е позволително за събиране на върбови клонки на едно физическо лице.

Не са констатирани заплахи, като браконьерство; замърсяване с битови отпадъци или химически вещества и изкореняване и повреда на индивидите.

Има какво да се желае относно желанието на собствениците на животновъдни обекти да спазват заповедите за забрана за пашуване, издадени по общини. Особено рискови са младите горски култури, въпреки предприетите от стопанството предпазни мерки – оглаждане на младите култури.

Мониторинг на ВКС 6. Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива.

Местност "Кадрафил" предполагаемо място за гроба на Хаджи Димитър, землище на с. Свежен- 1 бр. Приложение № М-6.

Защитена местност "Перестица" - запазени останки от едноименната крепост и манастира "Св. Тодор", землище на гр. Перушица- 1 бр. Приложение № М-6.

Манастир "Св. св. Козма и Дамян" и минерални извори, землище на гр. Кричим. - 1 бр. Приложение № М-6.

Тракийско светилище "Слънчева Стела", свързано със жертвени приношения в землищата на с. Бабек и с. Свежен - 1 бр. Приложение № М-6.

Археологически паметник "Кутела" - един от най-древните жертвени камъни в страната, в землището на с. Розовец - 1 бр. Приложение № М-6.

Паметник на лобното място на антифашистивместност "Дерменка", землище на с. Розовец - 1 бр. Приложение № М-6.

Горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива са 6 на бройна територията на ТП "ДЛС-Тракия". Извършен е мониторинг на всички ГТ попадащи в това ВКС. Извършения мониторинг до момента показва, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Не са констатирани заплахи, като промяна на ландшафта и облика на местностите; понижаване на стойностите на гората като ВКС и замърсяване с битови отпадъци. Периодично, особено около седмицата на гората, всички служители участват в почистване на замърсяване с битови отпадъци, особено около инфраструктурни обекти, с недържавна собственост, граничещи с държавни горски територии.

VIII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ - ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И /ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Отношението на местното общество се променя с оглед на екстремни природни явления, които се наблюдават еднократно и/или периодично през последните години. Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горската сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии – държавна собственост от ТП "ДЛС-Тракия" се осъществява по отговорен начин съчетаващ екологичните, икономически и социални ползи от горите.

IX. ВЪЗНИКНАЛИ ПОЖАРИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.

През изтеклата година на територията на ТП "ДЛС-Тракия" има регистрирани общо 2 бр. пожари на площ 121 дка, от които: в ДГТ с обща площ 121 дка и пожари в ЧГТ с обща площ 0 дка. Вид на пожарите: низови – 121 дка. Причините за възникване на същите са неизвестни или са в следствие на човешка небрежност. Всички сигнали са подадени от телефон 112.

X. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През изтеклата година кметствата и общините бяха писмено информирани за възможностите на стопанството за задоволяване нуждите на местното население с дърва за огрев за собствени нужди и дървен материал. Същите бяха писмено информирани относно вид на дейност, обекти, местности, сключени договори, маршрути на движение на транспортните средства по горските автомобилни пътища на ТП "ДЛС-Тракия".

В случай, че съответна община не може да предостави дърва за огрев на населението от общински гори, местните жители закупуват дървата за огрев от ДГТ на базата на изпратени от общините/кметствата списъци в рамките на определените лимити и установен от ЮЦДП – гр. Смолян ценоразпис. Позволителните за сеч се издават на домакинствата по списък, който се предоставя от кмета на всяко населено място.

От страна на стопанството се прави необходимото да бъдат подсигурени и предоставени нужните количества дърва за огрев за отопление. През 2023 г. възникнаха определени трудности при предоставяне на дървесина от временен склад, поради затруднения от стана на изпълнители по сключени договори за добив на дървесина да изпълнят договорите. Причините за това са свързани с невъзможност за намиране на горски работници – секачи и извозвачи, които да осъществяват дърводобива в определени обекти. Това обстоятелство се очертава като тенденция за последните няколко години. Считаме, че местното население няма проблем с предоставянето на дърва за огрев, тъй като беше предоставена възможност на желаещите сами да осъществят добива, по тарифа на корен. Координацията в това отношение с ТП "ДЛС-Тракия" определяме като добра.

По възникнали казуси с местни общности, отнасящи се до ресурси и дейности в горските територии, ТП „ДЛС-Тракия“ влиза в диалог със заинтересованите, в резултат на което считаме, че е възможно да бъде постигнато разбирателство, при запазване на добрия тон, професионализъм и взаимно уважение между страните.

XI. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ПРОДУКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване принципите на горската сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления екологични, икономически и социални, които са обвързани с голям брой заинтересовани страни.

За спазване принципите и критерии по горска сертификация е необходимо отстраняване на пропуски и по отговорен подход от служителите на стопанството свързан с мониторинг на въздействието на горскостопански дейности и регулярен мониторинг на идентифицираните ГВСК.

За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП "ДЛС - Тракия" насочено към всички заинтересовани страни.

ДИРЕКТОР ТП "ДЛС-ТРАКИЯ": (П)
(ИНЖ. ОГНЯН ХРИСТОВ)

Заличено обстоятелство на основание Регламент (ЕС) 2016/679

***ДИРЕКТОР ТП "ДЛС-ТРАКИЯ":
(ИНЖ. ОГНЯН ХРИСТОВ)***